

Vzdálené řízení a vizualizace demonstračního panelu KNX

Bakalářská práce

Autor práce: LUBOŠ KELNAR

Vedoucí práce: doc. Ing. PETR FIEDLER, Ph.D.

Oponent: Ing. DANIEL JANÍK

Brno, 18.6.2025

Obsah

- Cíle práce.
- Architektura.
- Tvorba instalace.
- Realizace ovládání a komunikace skrze PLC.
- Simulace teploty.
- WebMaker.
- Docker Compose.
- Vizualizace Home Assistant.
- Vizualizace Grafana.
- Výsledky.
- Závěr.

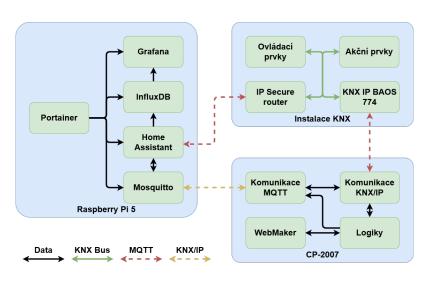
Cíle práce

- Seznámení s technologií KNX.
 - Historie, možnosti použití, sběrnicová instalace, zabezpečení a topologie.
- Vytvoření programu pomocí softwaru ETS.
 - Tvorba instalace, parametrizace a tvorba skupinových adres.
- Vizualizace skrze PLC CP-2007.
 - Logiky, komunikace mezi PLC a panelem, komunikace mezi PLC a Raspberry Pi, vizualizace.
- Vizualizace za použití open-source řešení Raspberry Pi 5.
 - Docker Compose, Portainer, Mosquitto, Home Assistant, InfluxDB a Grafana.

Architektura

Obr. 1: Architektura

Tvorba instalace

- Kroky tvorby:
 - Výběr topologie volba přenosového média(TP, IP, RF, PL), páteřní linky a segmentace sítě.
 - Výběr prvku z katalogu.
 - Parametrizace.
 - Vytvoření skupinových adres.

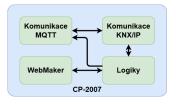
Za	abez Adresa	Mistnost	Popis	Aplikační program	Adr Pr	rg Par	Grp	Cfg	Výrobce	Objednaci	Produkt
□ □	1.1.0	Rozvaděč		091A CO IP Router Secure 004003		-	-	-	Siemens	5WG1 146	IP Router Secure N 146/03
•	1.1.41	Rozvaděč		Switch 8f 10A/3.2b	O -	-	-	0	ABB	2CDG 110 1.	.SA/S8.10.2.1 Switch Actuator,8-fold,10A,MDRO
•	1.1.42	Rozvaděč		Blind/Roller Shutter 4f 230V M/1.4	O -	-	-	0	ABB	2CDG 110 1.	JRA/S4.230.2.1 Blind/RollerShutterAct,M,4f,23
•	1.1.43	Rozvaděč		Switch 8fold 10A (V1.2)	O -	-	-	0	HDL	M/R8 1105	M/R8.10.1
•	1.1.44	Rozvaděč		RGBW 4fold Driver(V1.0)	O -	-	-	0	HDL	M/DRGBW.	.M/DRGBW4.1
	1.1.45	Obyvak		HVAC device, 6gang BE/1	00	0	0	0	ABB	SBR/U6.0	SBR/U6.0 HVAC-Gerät, 6fach BE
•	1.1.46	Koupelna		B.IQ Multifunktion RTR + Display V2 161302		-	-	0	Berker	7566359x	B.IQ Tastsensor 3fach mit RTR + Display
•	1.1.47	Kuchyn		APEKED2TP	00	0	0	0	Ekinex S.p.A.	EK-ED2-TP	Pushbutton FF Serie
10	1.1.48	Demonstrativní pane	d	Sentido KNX app v3.1	00	0	0	0	BASALTE	200-02	Sentido KNX v3.1
•	1.1.49	Obyvak		Dsense	00	0	0	0	Simon	8400100-0	Sense 1/2/4/6
•	1.1.50	Demonstrativní pane	d	Touch 6buttons panel (1.1)	00	0	0	0	HDL	M/TBP6 13	.M/TBP6.1
•	1.1.51	Kuchyn		QMX3.P37	00	0	0	0	Siemens HVAC	QMX3.P37	QMX3.P37 Room Unit
Ð.	1.1.52	Vchod		DX_V6.x	00	0	0	0	B.E.G.	93393	Indoor140L-KNX-DX-UP

Obr. 2: Přístroje v ETS

Realizace ovládání a komunikace skrze PLC

- Vytvoření logiky v PLC.
 - Funkční bloky určený k ovládání.
 - Funkční blok pro simulaci teploty.
 - Funkční bloky realizující pokoje.
- Komunikace mezi PLC a panelem KNX/IP.
- Komunikace mezi PLC a Raspberry Pi MQTT.

Obr. 3: PLC - CP-2007

Simulace teploty

■ Funkce růstvu v rekurzivním tvaru:

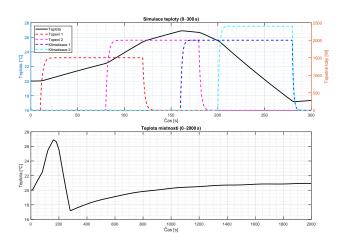
$$y = y_{Posl} + \frac{ln(1 + k \cdot \Delta t)}{ln(1 + k \cdot T_{Max})} \cdot (y_{Max} - y_{Posl})$$
 (1)

Funkce poklesu v rekurzivním tvaru:

$$y = y_{Posl} \cdot e^{-k \cdot \Delta t} \tag{2}$$

Simulace teploty

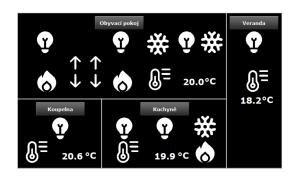

Obr. 4: Příklad simulace teploty

WebMaker

- Tvorba webového rozhraní.
- Vytvoření přístupových údajů a přidělování práv.
- Propojení objektů s proměnnými.

Veranda

Veranda

Kuchynė

Koupelna

Oliyvaci pokoj

Teplota

Teplota

Světlo pracovna Světlo obyvací pokoj Světlo u televize

ON OFF ON OFF ON OFF Zaluzie levá

ON OFF ON OFF Nahorů Dolů

Klimatizace pracovna Klimatizace u televize Žaluzie pravá

ON OFF ON OFF Nahorů Dolů

Nahorů Dolů

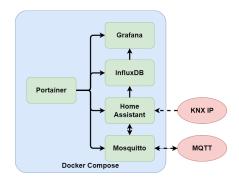
Obr. 5: WebMaker - Přehled

Obr. 6: WebMaker - Obývací pokoj

Docker Compose

- Izolace aplikací a jejich závislostí.
- Snadné nasazení a škálování aplikací.
- Opakovatelné a konzistentní prostředí napříč vývojovými a produkčními servery.
- Jednoduchá správa více služeb v rámci jednoho projektu.
- Efektivní využití systémových prostředků.

Obr. 7: Docker Compose - Stack

Vizualizace Home Assistant

- Podpora široké škály zařízení a protokolů.
- Umožňuje vytvářet automatizace, scénáře a vizualizace.
- Komunita a ekosystém s množstvím integrací.
- Možnost přizpůsobení uživatelského rozhraní.
- Lze měřit a spravovat spotřebu energie(spotřebiče, síť, obnovitelné zdroje).

Obr. 8: Funkční vizualizace

Obr. 9: Vizualizace dle umístění

Vizualizace Grafana

- Vizualizace a analýza dat.
- Podpora různých datových zdrojů (InfluxDB, Prometheus, MySQL).
- Umožňuje vytvářet interaktivní grafy a zobrazovače.
- Možnost sledování a upozorňení na události v reálném čase.

Obr. 10: Grafana

Výsledky

- Funknčí instalace KNX.
- Otestované komunikace mezi jednotlivými částmi.
- Ovládání instalace z více míst.
- Ukládání dat do databáze.
- Různé možnosti vizualizace.
- Nenastavitelné tlačítko Berker.
- Překročený počet zápisů na komunikační bráně IP Baos.

Obr. 11: Nastavený panel

Závěr

- Práce obsahuje:
 - Základní informace o sběrnici KNX.
 - Tvorbu instalace v softwaru ETS.
 - Realizaci ovládání, komunikace a vizualizaci skrze PLC.
 - Jiný přístup k vizualizaci pomocí open-source řešení.
- Přidaná hodnota práce:
 - Popis komunikačního protokolu MQTT.
 - Zvětšení povědomí o možnostech použití open-source platforem.
 - Rozšíření informací obsažených v knihovnách PLC.

Děkuji za pozornost!

Otázky oponenta

Z jakého důvodu nebyl využit větší potenciál vizualizace v prostředí WebMaker (výhody, nevýhody, popis problémů v komunikaci)?

- Výhody:
 - Průmyslové řešení.
 - Složitější a přesnější operace skrze PLC (regulátory).
 - Jednoducé ovládání.
- Nevýhody:
 - Jednoduché objekty.
 - Malé rozlišení.
 - Základní grafy.
 - Stáří řešení.
- Problémy v komunikaci:
 - Porucha vnitřní paměti KNX IP BAOS 774 EEPROM.
 - Nedokáže z DNS dostat IP adresu.
 - Nedokáže ukládat nastavení objektů.

Otázky oponenta

Jaké jsou nevýhody, hlavně bezpečnostní, pří využití open source platforem pro vizualizaci a ovládání systému?

- Nevýhody:
 - Závislost na komunitě.
 - Nedostatek oficiální podpory.
 - Možné problémy s kompatibilitou.
 - Vyšší nároky na znalosti uživatele.
- Bezpečnostní rizika:
 - · Výpadky napájení.
 - Zabezpečení je závislé přímo na zdatnosti zhotovitele.
 - Možnost chyb v dalších aktualizacích.
 - Známé zranitelnosti v open-source software, které ještě nebyly opraveny.
 - Nešifrované komunikace některých protokolů.
 - Zadní vrátka v open-source software.